

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 28 października 2022 r.

Znak sprawy: RYB.rm.920.51.2022

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP**

**Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie nr 1869 Pana Senatora Kazimierza Kleiny
złożone w dniu 23 września 2022 r.**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie nr 1869, Pana Senatora Kazimierza Kleiny, złożone w dniu 23 września 2022 r., w sprawie działań rządu związanych ze wzrostem cen paliw wykorzystywanych przez rybaków bałtyckich, przekazuję następujące wyjaśnienia w odniesieniu do kolejno zadanych pytań.

1. Rynek paliw ciekłych, w tym również tych wykorzystywanych w rybołówstwie morskim, jest rynkiem nieregulowanym, co oznacza, że ceny paliw ciekłych należą do kategorii cen umownych, tj. ustalanych przez producentów w oparciu o mechanizmy rynkowe. Na cenę detaliczną paliw wpływają: koszty surowców, koszty produkcji i logistyki, marże nakładane przez producentów i podmioty dokonujące obrotu tymi paliwami, kurs złotego w stosunku do dolara amerykańskiego, w którym nabywany jest surowiec – ropa naftowa, notowania surowców oraz gotowych paliw na rynkach międzynarodowych, podatek VAT i kwotowy podatek akcyzowy, który nie jest zależny od ceny danego paliwa silnikowego. Obecna cena jest przede wszystkim wynikiem wysokich notowań ropy naftowej i paliw gotowych, wywołanych zaburzeniami na rynku związanymi z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, a także wysokim kursem dolara amerykańskiego wobec złotówki.

Jak wskazano wyżej, rynek paliw ciekłych nie jest rynkiem regulowanym, co oznacza, że Rząd nie dysponuje narzędziami pozwalającymi na odgórne określanie ceny paliw. Jednocześnie Rząd podjął działania na rzecz zmniejszenia obciążeń podatkowych spoczywających na paliwach – wysokość podatku akcyzowego dla ciekłych paliw silnikowych i grzewczych została obniżona do minimum, wynikającego z przepisów unijnych, do 31 października 2022 r. Ponadto, w przypadku paliw

stosowanych w transporcie, do 31 października 2022 r. obowiązuje obniżona stawka podatku VAT na poziomie 8%.

Dodatkowo na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 143, z późn. zm.), zwalnia się od akcyzy, przy spełnieniu ustawowych warunków, paliwo używane do celów żeglugi, włączając w to rejsy rybackie. Podmioty zużywające paliwo żeglugowe zwolnione od akcyzy są zobowiązane do spełnienia warunku dotyczącego dokonania zgłoszenia rejestracyjnego oraz wpisania statków rybackich do rejestru statków rybackich. Jednocześnie, zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie warunków stosowania niektórych zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 205), zwolnienie to ma zastosowanie pod warunkiem prawidłowego oznaczenia i zabarwienia olejów opałowych i olejów napędowych, podlegających znakowaniu i barwieniu na podstawie art. 90 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy. Na podstawie tego przepisu obowiązkowi znakowania i barwienia podlegają m.in. oleje napędowe o kodach CN od 2710 19 43 do 2710 19 48 i od 2710 20 11 do 2710 20 19 - wykorzystywane do celów żeglugi, w tym rejsów rybackich. Tylko olej napędowy oznakowany i zabarwiony w prawidłowy sposób, może zostać przeznaczony do celów żeglugowych, jako korzystający ze zwolnienia od akcyzy ze względu na to przeznaczenie. Sprzedaż krajowa wyrobów energetycznych przeznaczonych do celów rejsów rybackich, po spełnieniu warunków zwolnienia, o których mowa powyżej, nie jest zatem obciążana akcyzą. Akcyza w przypadku takiego wykorzystania wyrobów nie jest więc czynnikiem cenotwórczym. Rząd podejmuje ponadto działania na rzecz ograniczenia kosztów prowadzenia działalności przez sektor paliwowy. Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych, przy współpracy m. in. z Ministerstwem Klimatu i Środowiska kontynuuje prace na rzecz uruchomienia Platformy Paliwowej – narzędzia służącego do sprawozdawczości on-line przedsiębiorców paliwowych oraz analizy możliwości ujednoczenia sprawozdawczości – na rzecz ograniczenia obciążeń administracyjnych. Dodatkowo, wykorzystywane jest również członkostwo Polski w organizacjach międzynarodowych w celu wywarcia wspólnego nacisku na państwa-producentów ropy naftowej celem zwiększenia dostaw ropy naftowej na rynek, co zmniejszy presję na ceny paliw.

W ramach prowadzonych na zlecenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska badań statystycznych statystyki publicznej uzyskuje się dane dotyczące średnich cen paliw, w podziale na ceny netto oraz ceny z podatkami, oferowanych na stacjach paliw, obliczone na podstawie danych dostarczanych przez około 150 sprzedawców detalicznych paliw, reprezentujących zarówno stacje paliw koncernów, jak i niezależnych podmiotów. Zestawienia te nie obejmują podziału na sektory czy rodzaje prowadzonej działalności. Dane dotyczące tygodniowych średnich cen paliw z podatkami i bez podatków za lata 2018- 2022 r., wraz z danymi pochodzącymi z innych państw Unii Europejskiej, są również dostępne na stronach internetowych Komisji Europejskiej w publikacji Weekly Oil Bulletin.

Ponadto, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1278 z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 508/2014 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu złagodzenie skutków

prowadzonej przez Rosję wojny napastniczej przeciwko Ukrainie dla działalności połowowej oraz ograniczenie wpływu zakłóceń rynku spowodowanych tą wojną napastniczą na łańcuch dostaw produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz.Urz.UE z 22.7.2022 L195, str. 1), Rząd planuje, poprzez zmianę programu operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020, zrekompensować wzrost kosztów wynikających z inwazji Rosji na Ukrainę, w tym także zwiększonych kosztów paliwa dla podmiotów z sektora rybołówstwa i akwakultury.

2. Ustanowienie czasowych zakazów połowów ryb w przepisach Unii Europejskiej stanowi realizację celu Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRyb) w postaci konieczności dążenia do osiągnięcia współczynnika eksploatacji ryb na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu (MSY) lub powyżej tego poziomu (art. 2 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE).

Realizacja celów Unii w przedmiotowym zakresie, w myśl zasad zawartych w przepisach ustanawiających finansowe ramy WPRyb, a więc Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR) na lata 2014-2020 a następnie Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRiA) na lata 2021-2027 nie stanowi przesłanki do udzielania rekompensat finansowych na rzecz podmiotów trudniących się połowem ryb. Celem podejmowanych przez Unię Europejską działań jest bowiem odbudowa zasobów ryb.

Jednym z istotnych instrumentów wsparcia w ramach funduszy europejskich, będącym odpowiedzią na brak możliwości połowu niektórych gatunków ryb jest działanie: Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej. Należy jednak podkreślić, że działanie to nie może być rozumiane jako rekompensata za zmniejszone kwoty połowowe lub wprowadzenie zakazu ukierunkowanych połowów niektórych gatunków ryb. Działanie to musi być połączone z wdrożeniem przez KE lub państwo członkowskie nadzwyczajnych środków ochronnych, o których mowa w art. 12 lub art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 lub środków ochrony wprowadzonych przez państwo członkowskie, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wykraczających poza ograniczenia ustanowione przez przepisy prawa UE. Zmniejszenie całkowitego dopuszczalnego połowu danego gatunku (czy wprowadzenie całkowitego zakazu połowu np. dorsza) w rozporządzeniu Rady UE, nie stanowi podstawy do udzielania świadczeń o charakterze kompensacyjnym.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po zatwierdzeniu Programu operacyjnego na lata 2021-2027, w ramach Funduszy Europejskich dla Rybactwa, zamierza przeznaczyć na Priorytet 1. Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów wodnych – ponad 314 milionów euro, w tym kwotę ponad 204 miliony euro na działania: kapitał ludzki, innowacje, dywersyfikacja działalności rybackiej, poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, inwestycje w portach, zwiększenie efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji CO₂, trwałe

zaprzestanie działalności połowowej, tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej, ochrona środowiska naturalnego i zmniejszenie wpływu działalności rybackiej na środowisko.

Należy jednak podkreślić, że wypłata rekompensat za obecne i przyszłe zakazy połowu ryb, ustanawiane rozporządzeniem Rady UE, jest niemożliwa w świetle przepisów z zakresu WPRyb.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Rafał Romanowski

sekretarz stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów